

Studijska knjižnica
Mirana Jarca-Novo
mesto na Dol.

NOVICE

LETO V. - št. 26

V KOČEVJU, DNE 25. JUNIJA 1960

Cena 15 din

Večje krajevne organizacije Socialistične zveze

Predsednik Občinskega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi občine Kočevje tovariš Miro Hegler je v začetku dejal, da po kratkem času od V. kongresa SZDL že ugotavljamo njegov izredni pomen za naš gospodarski in družbeni razvoj. Med pomembnejše značilnosti tega kongresa sodi pregled in potrditev velikih uspehov, ki smo jih dosegli v gospodarstvu, v razvijanju novih socialističnih odnosov in na ostalih področjih družbenega življenja. Vrsta činiteljev benega življenja, ki so jih potrdila pravilnost naše poti v socializem, življenjsko silo in prednost sistema delavskega in družbenega samoupravljanja. Našega socializma ni mogoče imeti zgolj za poskus, temveč je živa stvarnost in edino izhodišče za še večje uspehe v naši prihodnosti.

Bodočnost našega razvoja je nedvomno odvisna od političnega položaja v svetu ter ohranitve miru. Govornik je poudaril, da je politični položaj v svetu podoben aprilskega vremenju, saj se gledišča in napori za trajen mir vedno znova zavijajo v pesti posameznih voditeljev. Se vedno je na svetu veliko pristašev vojne in tudi njihov vpliv ni majhen. 20 milijonov ljudi je danes pod orožjem, 80 milijonov jih dela za vojsko in nič manj kot 120 milijard dolarjev znašajo letni izdatki za oboroževanje. Indija, v kateri živi desetina vsega prebivalstva sveta pa ima letno le 4 milijarde dolarjev za svoj gospodarski razvoj. Sovjetska zveza je pred dvema leti dala šestkrat več za oborožitev kot za razvoj industrije.

MIRO HEGLER

Predsednik Obč. odbora SZDL. Te številke povedo veliko. Najbolj žalostna in oboroževanju povečuje prepad med razvitimi in nerazvitimi deli sveta, ker zaostale države še močnejše čutijo breme oboroževanja.

Tovariš Hegler je analiziral še položaj po neuspeli pariški konferenci ter zadnje dogodke v Turčiji in na Japonskem.

Med tem ko je tok mednarodnih dogodkov še vedno buren, je končno SZDL pokazal, da smo prešli najbolj razgibani del našega razvoja in bo naš bodoči razvoj bolj miren in vsklajen. Naša revolucija stopa v svoje zrelo obdobje. Za seboj pušča čas neposrednih in naglih sprememb v družbenem in političnem življenju. V tem obdobju se bodo družbene spremembe odigrale mirneje, a prav tako globlje in temeljiteje, v značilnosti njenih proizvajalnih sil in njenih proizvodnih odnosov in seveda obenem s tem tudi v samem življenju ljudi. To obdobje ne odpira samo novih možnosti za razvoj in kvaliteto krepitve delavskih svetov, komun in drugih oblik neposredne socialistične demokracije, marveč tudi izredno hiter in vse svobodnejši razvoj na vseh področjih družbenega življenja.

Ko je v številnih prikazal sedanjost porast proizvodnje v zadnjih letih, je dejal, da je bila investicijska politika usmerjena v odpravo neskladij in sporedno s tem za načrtani dvig življenjske ravni. Kongres je odbil mišljenje, da bi tudi v bodoče imeli programe velikega investiranja, in se zavzel, da naj bi se bolj kot sedaj odstopili sredstva komunam in kolektivom, skratka sredstva naj se uporabijo tam, kjer so bila ustvarjena. Z decentralizacijo sredstev se bosta krepila dva naša činitelja demokratičnega si-

stema: kolektiv in komun. Socialistično zvezo čakajo nove naloge pri usmerjanju sil k čim popolnejši uresničitvi socialističnih družbenih odnosov.

Ko je govoril o nagrajevanju po učinku, je dejal, da so še vedno nekateri, ki jim ta sistem ni pogodu. Najdejo razne izgovore, češ da je nagrajevanje po ekonomskih enotah in učinku mogoče le v dobro organiziranih podjetjih, ne vidijo pa, da je ravno nagrajevanje po učinku sredstvo, s pomočjo katerega bi lahko izpopolnili organizacijo proizvodnje.

Preprečiti je treba, da bi kolektivom kdor koli, pod pritiskom ali drugače jemal tisto, kar so sami ustvarili. Delavsko samoupravljanje je delavcem omogočilo, da upravljajo ne le svoje podjetje, temveč gospodarstvo kot celoto ter odločajo o družbeni delitvi presežka dela. Te globoke spremembe in procesi so politična vsebina dela Socialistične zveze.

Obsežna naloga SZDL je v tem, da pomagajo neposrednim proizvajalcem, da v svojem kolektivni vidijo in spoznajo družbeno vrednost svojega dela. Veliko več kot sedaj moramo posvetiti skrbni delovnim kolektivom in njihovim problemom in to v tesnem sodelovanju s sindikalno organizacijo.

V zadnjih letih je težnja naših komun vse bolj v tem, da postanejo družbeno ekonomska skupnost prebivalcev določenega območja. V tej smeri je naraščala materialna osnova občin. Težili smo za tem, da bi občine ne bile prevelike, da tako omogočijo državljanom sodelovanje v organih družbenega upravljanja, a da hkrati občine niso premajhne in gospodarsko šibke.

Po popolnoma razumljivo je, da bodo sredstva občine toliko večja kolikor bolj bo naraščal osebni dohodek, ki na je odvisen od večje proizvodnje in produktivnosti dela. Ne bo mogoče računati na velike investicije, temveč predvsem na take, ki nam bodo hitro vračala vložen denar.

Predsednik se je v svojem referatu dalj časa zadržal pri nekaterih gospodarskih objektih občine Kočevje. V prihodnje je treba zastaviti vse sile za izgradnjo kemične tovarne, ki je za občino zelo važen objekt. Veliko sredstev pa bo treba dati še za živinorejo in poljedelstvo. Podrobno je analiziral

reorganizacijo občin se je na željo prebivalstva Loškega potoka priključil Loški dolini, Draga in Trava Kočevju, pretežni del velikolaskke okolice občini Rudnik, Dobropolje pa Grosuplju. Ze od davnih časov je to ozemlje tvorilo nedeljivo skupno gospodarsko enoto, ki je in še vedno temelji na naši najbolj značilni ljudski dejavnosti: izdelovanju suhe robe. Občina Ribnica s Sodražico kot središčem lesne domače obrti, je ostala brez številnih vasi in naselij, kamor se je stekal pretežni del starih izdelkov. Gospodarsko povezanost tega ozemlja najbolj prepričljivo dokazuje in poudarja skupna govorica, ki ji lahko iščemo osnovo samo v skupnih živ-

PROSVETNIM DELAVCEM IN UČENCEM OBČINE KOČEVJE

Šolsko leto 1959/60 je končano. Verjetno ste šolniki in učenci težko pričakovali ta čas.

Trenutki ob zaključku šolskega leta običajno vsem ostanejo v trajnem spominu. Vsak presoja svojo lastno osebnost. Razmišlja o tem, kaj je bilo dobrega, kaj slabega. Misel preleti skozi vse učne ure, šolske in domače naloge, skozi igre in bojazni tistih, ki na pouk niso bili pripravljani, skozi razočaranja in zadovoljstvo. Šolniki se pogledajo v ogledalo. Nekateri v ogledalu vidijo otroka, njegovo bodoče življenje; presojajo značaj in sposobnost, razmere in zavzetost za učenje vsakega učenca itd. Nemirne misli jih obdajajo, ker še niso v celoti zaključili, da nobenemu učenca niso storili krivice.

Vsi šolniki pa še niso taki. Kakšen je kdo in koliko je vreden, najbolje povedo otroci. Šolniki ne pišejo ocene le otrokom, pišejo jo tudi sebi. Oceno jim potrdijo otroci, njihova dobrohotna srca, stariši in vsi činitelji, ki so zainteresirani za dobro delo šole.

Prepričan sem, da je večina šolnikov v naši občini dobro izvršila svojo nalogo. Mnogi zaslužijo priznanje otrok, vseh državljanov, političnih in društvenih organizacij.

Učencem in prosvetnim delavcem želim lepe počitnice. Naberite si novih svežih moči za bodoče naloge. Upam, da bomo v prihodnosti složni kot doslej, da bomo še krepkeje prišli za delo in gradili še srečnejšo bodočnost mlajšim generacijam.

Srečno na počitnice, da boste lahko pristopili k novim nalogam.

Ludvik Golob

ganizacija v občini. S tem je torej določeno težišče vsega sodelovanja v krajevnih organizacijah. Vse članstvo v občini predstavlja občinsko organizacijo. Ko statut daje državljanom pravico biti član SZDL, jih obenem moralno-politično obvezuje, da po svojih močeh in sposobnostih doprinašajo k ustvarjanju zastavljenih nalog. Delovni ljudje naj v raznih oblikah javno izražajo svoja mišljenja, kritiko in predloge. Socialistična zveza jim bo pomagala, da se dobronamerna in napredna stališča uveljavijo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Spretnemu fotoamerterju inž. Lojzetu Čampi ni bilo treba dolgo iskati motiv za lep posnetek. V Zapotoku je tako videl kmečkega fanta

Brigade za gradnjo vodovoda

Pred kratkim je bil v Kočevju sestanek predsednikov sindikalnih podružnic in sekretarjev osnovnih organizacij ZK. Sestanku so prisostvovali tudi sekretar Občinskega komiteja ZK Ludvik Golob, predsednik ObLO Drago Benčina, predsednik Obč. odbora SZDL Miro Hegler ter člani štaba za organiziranje prostovoljnih delavcev za gradnjo vodovoda Blate-Slovenska vas. Namen sestanka je bil, da se pogovore o organizaciji prostovoljnega dela (delovnih brigad) za gradnjo vodovoda.

Dalj časa so se zadržali v razpravi o organiziranju mladinske delovne brigade, ki naj bi štela od 60 do 70 mladincev in mladink. Brigada bi delala mesec dni. Brigadno življenje in delo bi bilo organizirano tako kot je na primer na drugih večjih mladinskih delovnih akcijah. Stanovali naj bi v Dolnji vasi. Prostor za prebivanje bi bilo treba še preskrbeti (eventuelno v šoli ali kje drugje). Vsi udeleženci sestanka so bili soglasni, da se mladinska brigada ustanovi. Z delom naj bi začela 1. julija.

Naj pripomnimo, da deluje tudi pri Občinskem komiteju LMS štab za organizacijo mladinskih delovnih akcij. Prepričani smo, da bosta oba štaba s skupnimi močmi uspešna, da bo mladinska delovna brigada, v kateri bodo sodelovali kočevski mladinci in mladinke, 1. julija začela z gradnjo vodovoda.

Pri izkopu cevovoda za nov vodovod naj bi v velikem številu sodelovali tudi člani delovnih kolektivov in ostali delovni ljudje iz Kočevja. Na omenjenem sestanku so napravili tudi okvirni načrt dela. Za vsak kolektiv naj se določi del trase za izkop. Štab bo kolektive seznanil, kje je za njih določen del trase. Tudi za te prostovoljce naj bi veljal začetek del — 1. julij.

Sedaj je naloga sindikalnih podružnic po podjetjih ter SZDL, da organizirajo čim več ljudi, ki bodo sodelovali v tej prostovoljni delovni akciji. O pomenu in potrebi novih vodovoda ni potrebno govoriti, vsaj vsi vemo, kako nam je

potrebna voda. Zato smo prepričani, da se bodo delovni ljudje v velikem številu odzvali tako pomembni akciji.

Vsa trasa novega vodovoda je dolga okrog 8.400 m. Od tega naj bi se napravil izkop s prostovoljnimi delom v dolžini okrog 4.000 m, kjer je teren mehak. Na ostalem delu trase pa je trd teren in bodo zato naredili izkop strokovno pokovani delavci.

Dela pri gradnji vodovoda so se začela 20. junija. Na trasi delajo delavci podjetja »Instalacija« Kočevje. Želimo, da bi prišlo v prihodnjih dneh na traso čim več delovnih ljudi, tako da bodo predvidena dela čimprej narejena.

PO SVETU

● V ponedeljek je po enotedenskem obisku pri nas odpovala predsednik Združenje Arabske republike Gamal Abdel Naser. Po končanih razgovorih z najvišjimi našimi voditelji in s tovarišem Titom, je bilo izdano skupno poročilo. V sporočilu je med drugim rečeno: voditelja obeh držav sta izčrpno izmenjala mnenja o najvažnejših vprašanih s področja mednarodne politike in se pogovorila o nadaljnjih pogledih sodelovanja med obema državama.

Neuspeh pariške konference je sprejel svet z globokim razočaranjem. Oba predsednika se strinjata v mnenju, da so odgovorni za ohranitev svetovnega miru vsi narodi sveta, ne pa izključno velike sile. Oba predsednika tudi menita, je dalje rečeno v skupnem poročilu, da je splošna in kontrolirana razorožitev izredno važna in nujna. Prav tako prisojata posebno važnost razgovorom v Zenevi o prenehanju jedrskih poskusov. Poudarjata važnost spoštovanja ustanovne listine OZN.

Svetovni tisk obširno piše o razgovorih in uradni izjavi predsednika Tita in Naserja. Povsod se strinjajo z mišljijo, da so vsi narodi dolžni aktivno sodelovati pri ohranitvi miru.

● Dogodki na Japonskem so vedno burnejši. Nenehne demonstracije in stavke so prisilile predsednika vlade Kišija, da bo odstopil. Izjavil je, da bo odstopil, čim bodo izmenjene liste o japonsko-ameriški posodi o varnosti. Razpustili bodo tudi parlament.

● Prejšen teden je imel francoski predsednik govor, v katerem je potrdil pripravljenost Francije, da bo dala Alžiriji neodvisnost. Po zval je tudi začasnemu alžirsko vladno, da pride na pogajanja o ustavitvi vojne. Alžirci so sporočili, da so pripravljani priti na pogajanja v Pariz. Po mnenju politikov obstoje realne možnosti, da se neha doletelna krvava vojna v Alžiru.

● V Kairu se je začel prvi kongres Nacionalne unije egiptovskega področja. Istočasno se je v Damasku začel tudi kongres te unije za sirske območje. Cilj organizacije je najti poti in sredstva, da bi ustvarili demokratično socialistično in kooperativno družbo.

● V Zenevi nadaljujejo s konferenco desetih držav za razorožitev. Rumunski predstavnik je obtožil zahodne države, da je ločeno razpravo o kontroli ogrožajo možnost nadaljnjih razgovorov.

● Argentina znova zahteva, da Varnostni svet OZN razpravlja o ugrabitvi nacističnega zločinca Eichmanna. Izrael je zahteval, da prisostuje tej razpravi v Varnostnem svetu. Združene države Amerike menijo, da se razprava odloži.

● Unija italijanskih igralcev je zahtevala, da njeni člani bojkotirajo letošnji filmski festival v Benetkah, ker je bil za direktorja festivala postavljen filmski cenzor iz Vatikana.

Meje občinam naj bi bile bolj življenjske

Ob nedavni reorganizaciji občin se je na željo prebivalstva Loškega potoka priključil Loški dolini, Draga in Trava Kočevju, pretežni del velikolaskke okolice občini Rudnik, Dobropolje pa Grosuplju. Ze od davnih časov je to ozemlje tvorilo nedeljivo skupno gospodarsko enoto, ki je in še vedno temelji na naši najbolj značilni ljudski dejavnosti: izdelovanju suhe robe. Občina Ribnica s Sodražico kot središčem lesne domače obrti, je ostala brez številnih vasi in naselij, kamor se je stekal pretežni del starih izdelkov. Gospodarsko povezanost tega ozemlja najbolj prepričljivo dokazuje in poudarja skupna govorica, ki ji lahko iščemo osnovo samo v skupnih živ-

ljenjskih odnosih in ob enakih gospodarsko-socialnih pogojih. Po svojem socialnem ustroju to ozemlje še danes teži skupaj. To dokazuje to, da je urejene prometne zveze, gospodarska in politična upravna središča ter kulturno prosvetne povezave.

Danes pa si morajo s težavo iskati novih prijemov, kar dostikrat povzroča ljudem veliko nepotrebnih potov, skrb in stroškov. Ze samo zdravstveno oskrbovanje Loškega potoka iz Loške doline ne primerno veliko več stane, ne da bi imeli ljudje zato večje koristi. Koliko težav imajo ljudje z ureditvijo svojih pravnih zadev? Podobne težkote z občino imajo sedaj tudi Velike Lašče, kar povzroča ljudem, raztresenim po širni in hriboviti okolici, nemalo dolgih poti in izgubo časa. Treba pa je upoštevati, da so vsi ti kraji bolj ali manj gospodarsko pasivni in da se po tej poti ne morejo razviti tudi one stroke, ki bi jih bilo sicer mogoče dvigniti. Samo kmetijstvo ne donaja toliko, da bi moglo preživljati goste naseljeno prebivalstvo, kajti na vsem ozemlju ni domačije, ki bi mogla živeti samo od zemlje. Vsaka se ubada še s posttranskim delom, da si življenjske potrebe dopolni. Razdrobljenost in pomanjkanje plodne zemlje je tu rodilo samo male ljudi, ki si morajo z bistrostjo razuma in pridnim rokami pridobivati vse ono, česar jim zemlja ne more nuditi. V zadnjih letih je zelo pomemben napredek živinoreja, ki bi lahko donala še več koristi, če bi ozemlje ostalo skupno, ne pa razdeljeno med štiri občine, od katerih imajo tri središča zelo daleč. Se vedno važna gospodarska panoga za to ozemlje

je suhorobarstvo, ki se mu posveča je še starejši rod. Mlajši rod raje odhaja v industrijo. Ljudska oblast si zadnje čase zelo prizadeva, da bi to hišno obrt zopet dvignila in njene stroke industrializirala. Veliko oviro pa povzroča prav tako pripadnost ozemlja štirim občinam; zato ni mogoče pričeti s skupnim načrtnim delom. Vsi ti kraji nujno potrebujejo čim večji razvoj lesne industrije, ki bo mogla zaposliti čim več prebivalcev. To je tudi edini izhod za našega malega človeka, da bo lahko še naprej ustvarjal in se razvijal v svojem okolju. Samo to ga more dvigniti iz dosedanjega mrtvila k vrednotam, ki jih je v svoji preteklosti že izčrpal. Ni še prepričano, da se razkosani kraji nekdanje gospodarske skupnosti zopet povrnejo v stare meje. Le z združenimi močmi si moremo zgraditi trdne temelje lastni bodočnosti, ki bo hkrati pričala o naši preteklosti in dokazovala, da smo se zavedali dobe, ki nas je v duhu časa dvignila. Tudi to je vredno, da premislimo, predno se bodo pokazale neogibne posledice, ki jih danes morda še ni videti.

Janko Tršt

ZLET V NOvem MESTU

V Novem mestu je bil v nedeljo končan VII. zlet »Bratstva in enotnosti«. V zaključnem nastopu na novem stadionu je nastopilo osem tisoč udeležencev zleta iz Karlovca, Ogulina, Bihača, Banja Luke, Prijedora, Siska in Novega mesta. Stafetno palico, ki so jo mladinci prenesli na 1200 km dolgi poti, je prevzel pokrovitelj zleta in generalni sekretar SZDL Aleksander Rankovič. On je imel tudi govor o pomenu zleta in vlogi naše mladine.

Naš razgovor

JANEZ LESJAK
republiški poslanec zbora proizvajalcev LS LRS

Razgovor z republikanskim poslancom republikanskega zbora proizvajalcev in direktorjem tovarne »Motvoz in platno« Grosuplje, tovaršem Janezom Lesjakom, je bil zanimiv. Pogovor je tekkel o njegovem delu kot ljudskega poslanca in delu podjetja, v katerem je v službi kot direktor. Naprosili smo ga, naj nam nekaj pove od delu zborov proizvajalcev na našem območju. Res je, da občin Dobropole, Velike Lašče in Sodražice ni več, ker so se pridružile sosednjim občinam, zato pa nam je v kratkem orisal nekatere značilnosti v omenjenih občinah. Težko je govoriti o tem, ker omenjenih občin ni več, je dejal med drugim tovariš Lesjak, zato tudi ne bi ocenjevali delo posameznih zborov proizvajalcev. V vseh krajih imajo voljo za gospodarski napredek. Pri tem so na primer v Dobrenolju in Sodražici dosegli lep napredek. Tudi v Laščah so v zadnjem času na tej poti.

Razumljivo je, da v teh krajih ne moremo graditi tovarn, zato pa so ljudje zainteresirani za obrtna podjetja. Pri tem pa nastajajo težave, ker ni primernih prostorov, kamor bi namestili potrebne stroje. Kljub tem in drugim težavam bo treba skrbeti, da se bodo ti kraji gospodarsko hitreje razvijali. Za ustanavljanje novih obratov naj bi dali spodbudo predvsem domačini, ljudje, ki živijo tam. Zamuditi ne smemo nobene prilike, ki se nam ponudi za razvoj obrtne proizvodnje.

O teh stvarih so več ali manj razpravljali tudi zbori proizvajalcev pri bivših ljudskih odborih. Tam, kjer so bili bolj iznajdljivi, so dosegli tudi večje uspehe. Seveda pa začeto delo ne sme obstati. Zato pa imajo v teh krajih velik pomen (sicer pa velja to povsod) zbori volivcev. Na pobudo volivcev je mogoče marsikaj uresničiti. Če bi primerjali delo občinskih zborov proizvajalcev z občinami, moramo reči za prve, da se zmerom iščejo nove oblike dela, do čim je na okraju, kar je pa tudi razumljivo delo Zbora polji živalno.

Tovariš poslanec od časa do časa obišče volivce. Res je, da je sedaj stik z volivci na našem področju težji. Tovariš Lesjak se rad odzove vabilu ljudem kadar ga povabijo, naj pride med nje. Tako je bilo tudi v Sodražici pred 1. majem, ko je prišel med svoje volivce in govoril na tamkajšnji proslavi.

Potem smo pogovor zasukali na podjetje »Motvoz in platno«. Tovarna je bila ustanovljena leta 1920. V času NOV, leta 1943, je bila požgana, kmalu po osvoboditvi pa jo je prizadevni kolektiv v razmeroma kratkem času obnovil z lastnimi sredstvi. Naj dodamo, da je v NOV sodeloval skoro celotni kolektiv ter da je padlo za domovino 45 članov kolektiva.

Tovarna je v rekonstrukciji. Proti koncu tega leta bo opravljenega že veliko dela, tekli bodo že tudi novi stroji. Vse to bo nedvomno vplivalo na precejšen porast proizvodnje. Pa še en zanimiv podatek: v prihodnjem letu bodo rabili 250 novih delovnih moči.

V tovarni izdelujejo konopljeve in lanene proizvode, bombažne tkanine itd. Njihovi proizvodi so razne vrste motvozov, vrvarski izdelki, dekorativne tkanine itd. Zaradi solidne izdelave in kvalitete proizvodov ima tovarna »Motvoz in platno« velik renome med kupci.

Velik del delavcev (okrog 70 odstotkov) nagrajujejo po učinku (normah). Ta sistem bodo še izpopolnili. Uvedene imajo tri delovne izmene.

Za uspehe dosežene v tem podjetju ima brez dvoma velike zasluge tudi delavsko samoupravljanje z delavskim svetom, ki šteje 35 članov.

Pokongresna konferenca Socialistične zveze delovnih ljudi občine Kočevje Poročilo predsednika občinskega odbora

PESTRA RAZPRAVA PO PREDSEDNIKOVEM POROČILU

Vodovod, stanovanja . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kolektivno članstvo se z novim statutom omejuje na izrazito družbeno politične organizacije in z njama sindikat, Ljudsko mladino, Zvezo ženskih društev in Zvezo borcev. Organizacija, ki je kolektivni član, ima pravico dajati predloge in pripombe ter za svoje delo iskati pomoč pri SZDL.

Občinski odbor SZDL mora krajevne organizacije tako zaokrožiti, da obsegajo območje stanovanjske skupnosti ali krajevnega odbora. Odbor krajevne organizacije je dolžan za lastno pobudo ali na pobudo članov organizirati razne sekcije za posamezna področja družbene problematike, na primer za zdravstvena in socialna vprašanja, šolstvo ter pravo, za gospodarstvo, družbeno uveljavljanje žena in podobno. Odbor imenuje jedro sekcije, ki pripravljajo gradivo za sestanke, na katerih naj se vodi razprava, ki idejno politično orientira člane v določenem vprašanju. Daje pa tudi pobude ljudskemu odboru in drugim organizacijam za vsakdanje delo.

Sekcije morajo postati gibljiva oblika dela krajevnih organizacij SZDL. Druga oblika so podružnice, ki se postavljajo le po potrebi v primeru, če je območje krajevne organizacije preobsežno, ali pa če je izredno število članov. Paziti je treba, da bi podružnice ne prevzemale delo prejšnjih osnovnih organizacij, namesto da so le del krajevne organizacije.

Za uspešno delo morajo vse krajevne organizacije dobiti svoje prostore. To je treba urediti takoj in mora pomagati občinski ljudski odbor. Izkoristiti je treba že sedanjne prostore in razne pisarne, domače in drugo, kar je v vseh večjih krajih.

Zaradi ustanovitve krajevnih organizacij je treba postaviti iniciativne odbore, ki naj pripravijo krajevno konferenco članstva SZDL. Do konference je treba premišljeno pripravljati predloge za člane novih odborov. V vodstva naj bi izvolili čimveč mlajših članov, žena in neposredne proizvajalce. Treba je poiskati kadre v sindikatih, mladini in drugih organizacijah.

Občinski odbor SZDL ima v novi strukturi le izvršni odbor in ne kot sedaj predsedstvo in sekretariat. Glede na širok obseg dejavnosti občinskega odbora, bi bilo dobro, da bi poleg sedanjih komisij postavili še komisijo za organizacijsko-kadrovska vprašanja;

DO 500 LJUDI BI ZAPOSILILI

V razpravi o združitvi oziroma pridružitvi manjših odborov SZDL močnejšim krajevnim organizacijam, je delegat iz Rudnika predlagal, da se Rudnik in Salka vas združita v eno organizacijo. V obeh krajih imajo veliko skupnih problemov, katere bi v močni organizacijski enoti lahko boljše reševali.

Nek drug delegat je govoril o rekonstrukciji »Tekstilane«. Z rekonstrukcijo te tovarne, kar je predvideno v bližnji perspektivi, bi dobili nov delovna mesta za 400 do 500 ljudi, od tega do 90 % iz vrst ženske delovne sile. Napore »Tekstilane« kadar bo začela z rekonstrukcijo, naj bi podprl s sredstvi tudi ObLO.

Sprememba uredbe o otroškem dodatku

S 1. julijem 1960 začne veljati uredba o spremembah uredbe o otroškem dodatku, objavljena v Uradnem listu FLRJ, št. 48-59 in popravljena v Uradnem listu FLRJ, številka 49 do 59. Po tej uredbi sta spremenjena 34. in 35. čl. uredbe v tem smislu, da se upravičencem, ki jim gre otroški dodatek v polnem znesku, dodatek poveča za 250 din mesečno za vsakega otroka, začeni od drugega otroka dalje. Lestvica otroškega dodatka I. skupine iz 35. člena uredbe se torej s 1. julijem spremeni tako, da gre za enega otroka 3240 din, za 2 otroka 6310 din, za 3 otroke 8960 din, za 4 otroke 11.190 din, za 5 otrok 12.920 din in za vsakega nadaljnega otroka 1730 dinarjev. Opozarjamo, da se navedeno povečanje nanaša samo na tiste upravičence, ki prejemajo otroški dodatek v polnem znesku, to je na upravičence, ki nimajo nikakršnega davka na zemljo, ki nimajo nad 150 dinarjev dohodka na člana družine mesečno od zgradbe (vrednost lastnega stanovanja ne vpliva na pravico do otroškega dodatka), ki nimajo nad 500 din dohodka na člana družine mesečno od zemlje, vzete v zakup, in ki nimajo drugih davku zavezanih dohodkov (od obrti itd.). Otroški dodatek v pove-

njena dolžnost bo urejati organizacijska vprašanja v Socialistični zvezi in drugih organizacijah. Pri občinskem odboru imamo sedaj komisijo za družbeno upravljanje, komisija za delo z ženami, za ideološko politična vprašanja in družbene organizacije. Ustanovili bi še komisijo za predloge in pritožbe. Ta naj bi sistematično spremljala in razvijala iniciativo članov, tako da bi prek organizacije zbirala predloge s področja življenja in dela v komuni. Tu bi bil poudarek na delu komisije, čeprav je tudi njena dolžnost, da pretrese vse vloge, ki so na njo naslonjene.

Na koncu je predsednik Občinskega odbora SZDL dejal, da čaka organizacijo nove in odgovorne naloge, če hočemo v celoti uresničiti sklepe V. kongresa. Reorganizacija sedanjih osnovnih organizacij v nove krajevne odbore, bo zahtevala veliko preudarnega dela. Pri teritorialni razdelitvi naj člani SZDL sami odločajo. Poiskati je treba nove metode dela in dati predvsem bodočim sekcijam pravo vsebino, a hkrati paziti, da ne bomo hromili delo ostalih organizacij in društev, ki že sedaj aktivno delajo.

Krajevne organizacije bodo morale aktivno delati in seznanjati članstvo s sklepi kongresa, ter zla-

Besede tovariša Ludvika Goloba

Uvodoma je dejal, da je gradnja vodovoda skrb nas vseh. Potem je pomenil problematiko šolstva v Stari cerkvi. Med drugim je dejal, da je treba reševati taka vprašanja kompleksno. V nadaljevanju svojega govora je poudaril velik ugled, ki ga uživa v svetu Jugoslavija. Dalj časa se je zadržal v obravnavanju nekaterih zunanjepolitičnih problemov. Po V. kongresu SZDL so v nekaterih vzhodnih državah takolmenovanega socialističnega tabora spet dvignili glas, klevetajo naš sistem delavskega in družbenega samoupravljanja in podobno. Vse to pa nas ne moti pri našem ustvarjalnem delu.

Tovariš sekretar je poudaril pomen obratnih delavskih svetov, ki se vedno bolj uveljavljajo. Pojem je govoril o krajevnih odborih in stanovanjskih skupnostih in njihovi vlogi v našem komunalnem sistemu. Naglasil je potrebo po tesnejši povezavi podjetij z zborom proizvajalcev pri ObLO.

V vsej tej pestri dejavnosti postaja vloga Socialistične zveze pri izboljševanju ljudi vedno bolj pomembna. Slišali smo, da bo pri SZDL ustanovljen klub odbornikov ObLO. V tem klubu bodo odborni-

DROBNE S SEJE OBČINE

Na zadnji seji obšč. zborov Obč. ljudskega odbora Kočevje so sprejeli odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o zavarovanju lip na območju občine Kočevje.

Prav tako so sprejeli odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o hišnem redu za občino Kočevje.

Nadalje so soglasno sprejeli odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o porazdelitvi čebelnih pasic v občini Kočevje.

Sprememba uredbe o otroškem dodatku

članem znesku se mora izplačati že z plačo za julij 1960. Zavezanec prispevka za socialno zavarovanje opozarjamo, da tukajšnja podružnica v zvezi z zadnjim povečanjem otroškega dodatka ne bo izdajala novih odločb, temveč bomo na zadnji odločbi vidno označili znesek dodatka, ki gre upravičencu od 1. 7. 1960 dalje. Enako naj store zavezanec prispevka z izvodi odločb, ki se nahajajo pri njih, v plačilne liste za mesec julij pa naj vnesejo ustrezne nove zneske.

OPOZORILNA DESKA V ZLEBIČU

Na zadnjem sestanku odbora SZDL na Vincih so med drugim razpravljali tudi o pozitivni turizmu v tem kraju. Vas leži skoro pod vznožjem Travnice gore, kamor prihaja iz leta v leto več turistov. Na Vincih je rojstna hiša znanega slavista in pisatelja dr. Ivana Prijatelja. V hiši, kjer se je rodil dr. Prijatelj, je posebna soba, kjer so zbrani predmeti pokojnega pisatelja. Ker leži vas ob cesti, ki vodi proti Sodražici in Travnici gori, bi bilo prav, da se turisti seznanijo in obiščejo rojstni dom dr. Prijatelja. Člani odbora so predlagali, da bi se na križišču cest v Zlebiču postavila deska z opozorilom, v kateri smeri je dom pisatelja.

sti v jesenskem času poskrbeti, da bo vsakemu članu jasno, kje je mesto in vloga njegove organizacije. Pri vsem tem delu pa nam morajo vedno biti v pomoč člani Zveze komunistov. Odnos Socialistične zveze in Zveze komunistov mora biti čim tesnejši, pri čemer pa se je treba izogibati čezmerne zadolžitve teh ali onih članov organizacije.

Te svoje naloge bomo reševali s skupnimi napor, posebno še z izkušnjami na osnovi idej naše NOB, koder so bili skovani temelji, na katerih smo že postavili močno zgradbo socialistične Jugoslavije.

Po smernicah V. kongresa SZDLJ

V imenu OO SZDL je pozdravil konferenco Janez Pirnat. Med drugim je dejal, da gre do kočevski občini v razvijanju gospodarstva po pravilni poti. Prav je, da so se pri ustvarjalnem delu naslonili na lastne sile. Poseben značilen primer je gradnja vodovoda. Prav bi bilo, je dejal tov. Pirnat, da bi pri gradnji vodovoda pritegnili tudi ribniško komuno. Menil je, da je vodovod Obrh-Slovenska vas skupen problem obeh komun. V obeh občinah je tudi ena Vodna skupnost.

Daljši časa se je zadržal tudi pri problematiki za poveč. proizvodnje v obstoječih podjetjih. Poudaril je, da naj bo naša prva naloga, da zgradimo kemično tovarno in vodovod. Zanimiva so bila izvajanja o vlogi izobraževalnih centrov v podjetjih za izobraževanje delavcev. Nadalje je govoril tudi o nekaterih značilnostih novega plana, o katerem naj bi razpravljali in sodelovali s predlogi vsi državljani.

Delegat iz Stare cerkve je predlagal, da bi bila za ves okoliš Stare cerkve (Stara cerkev, Breg, Slovenska vas, Ložine itd.) ena sama krajevna organizacija SZDL. S tem bi bilo omogočeno reševanje raznih problemov, ki so skupni prebivalcem tega področja. Diskutant je podprl prizadevanja za čimprejšnjo izgradnjo novega vodovoda ter sodelovanja pri gradnji s prostovoljnimi delom ter uvedbo samoprispevka. Dotaknil se je tudi pro-

V razpravi, ki je bila po poročilu predsednika SZDL tovariša Heglerja, se je najprej priglasi k besedi Stane Očepek. Najprej je govoril o pomenu gradnje vodovoda Obrh-Slovenska vas. Med drugim je dejal, da je gradnja vodovoda nujna za to naj bi se za gradnjo zavzeli vsi prizadeji prebivalci Kočevja. Pri Občinskem odboru SZDL deluje poseben štab, ki bo imel nalogo koordinirati delo pri gradnji vodovoda. Pri izkopu vodovoda bo sodelovala mladinska celovodna brigada, ki bo štela 60 mladincev in mladink. Pri tem delu bodo sodelovali tudi člani delovnih kolektivov in Socialistične zveze. Od celotne trase novega vodovoda, ki meri nekaj nad 8000 m, naj bi po predvidenem načrtu polovico trase za cevovod opravili mladinska delovna brigada ter člani kolektivov in SZDL s prostovoljnimi delom.

Tovariš Očepek je naglasil, da bo predvidoma do 15. avgusta izkop cevovoda izvršen, tako, da bodo lahko pravočasno opravljena montažna dela pri vodovodu. Skrb za izgradnjo tako potrebnega vodovoda naj bi bila vseh članov Socialistične zveze. Potem je govoril o sredstvih potrebnih za gradnjo vodovoda. Predlagal je, da bi se uvedel samoprispevek v višini 1 % od minimalnih dohodkov zaposlenih delavcev in uslužbencev, davčni zavezanec pa naj bi prispeval 2 % od davčne osnove. Na ta način bi se zbrala sredstva v višini okrog 8 milijonov din. Podjetja pa naj bi prispevala v obliki višjih prispevkov Vodni skupnosti za gradnjo vodovoda. Na ta način se bo predvidoma zbralo okrog 24 milijonov din. Ostala potrebna sredstva se bodo zbrala iz drugih virov. Prepričani smo, da bodo naše napore, je dejal tov. Očepek, podprli tudi okrajni in republiški forumi.

SAMO 43 KRAJ. ORGANIZACIJ SZDL

O organizacijskih spremembah osnovnih organizacij SZDL, ki se bodo preimenovali v krajevne organizacije SZDL, je govoril Janez Merhar. Obrazložil je tudi, kako bodo delovale krajevne organizacije. V občini imamo sedaj 58 osnovnih organizacij SZDL. Po predlogu Občinskega odbora SZDL, o tem bodo razpravljali in sklepali prizadejni člani Socialistične zveze, naj bi bilo samo 43 krajevnih organizacij SZDL.

Potem se je dotaknil problemov stanovanjske izgradnje v Kočevju. Kljub povečani gradnji stanovanj je stanovanjska stiska v Kočevju še vedno preča. Potem je govoril o novi zakonodaji, ki omogoča mobilizacijo večjih virov za gradnjo stanovanj. Le-ta omogoča nakup stanovanj podjetjem in privatnikom. Predlagal je, da bi v Kočevju ustanovili institucijo, ki bi usmerjala varčevanje državljanov za gradnjo stanovanj, to je tistih, ki so pripravljeni graditi. Trenutno rabimo v Kočevju 400 do 500 stanovanj. Tovariš Očepek je tudi dejal, da se stanovanjska gradnja razvija sedaj bolj sistematično in v okviru urbanističnega načrta.

Potem se je dotaknil problemov stanovanjske izgradnje v Kočevju. Kljub povečani gradnji stanovanj je stanovanjska stiska v Kočevju še vedno preča. Potem je govoril o novi zakonodaji, ki omogoča mobilizacijo večjih virov za gradnjo stanovanj. Le-ta omogoča nakup stanovanj podjetjem in privatnikom. Predlagal je, da bi v Kočevju ustanovili institucijo, ki bi usmerjala varčevanje državljanov za gradnjo stanovanj, to je tistih, ki so pripravljeni graditi. Trenutno rabimo v Kočevju 400 do 500 stanovanj. Tovariš Očepek je tudi dejal, da se stanovanjska gradnja razvija sedaj bolj sistematično in v okviru urbanističnega načrta.

SAMO 43 KRAJ. ORGANIZACIJ SZDL

O organizacijskih spremembah osnovnih organizacij SZDL, ki se bodo preimenovali v krajevne organizacije SZDL, je govoril Janez Merhar. Obrazložil je tudi, kako bodo delovale krajevne organizacije. V občini imamo sedaj 58 osnovnih organizacij SZDL. Po predlogu Občinskega odbora SZDL, o tem bodo razpravljali in sklepali prizadejni člani Socialistične zveze, naj bi bilo samo 43 krajevnih organizacij SZDL.

Za ves okoliš ena organizacija

Delegat iz Stare cerkve je predlagal, da bi bila za ves okoliš Stare cerkve (Stara cerkev, Breg, Slovenska vas, Ložine itd.) ena sama krajevna organizacija SZDL. S tem bi bilo omogočeno reševanje raznih problemov, ki so skupni prebivalcem tega področja. Diskutant je podprl prizadevanja za čimprejšnjo izgradnjo novega vodovoda ter sodelovanja pri gradnji s prostovoljnimi delom ter uvedbo samoprispevka. Dotaknil se je tudi pro-

VLOGA KRAJEVNIH ODBOROV

Predsednik ObLO Drago Benčina je govoril predvsem o vlogi, funkciji in novih oblikah dela krajevnih odborov. Dosedanji razvoj delovanja krajevnih odborov je prepočasen, zato tudi dosedanje delo teh odborov še ni na taki višini, kot bi bilo zaželeno. V občini imamo 54 krajevnih odborov. Njihova aktivnost je bila različna. V glavnem so se vsi bavili s komunalnimi problemi. Njihova slabost je bila tudi v tem, ker so bili številčno majhni in ker so bili kadrovsko šibki. Tudi niso imeli stalnih virov dohodkov, z izjemo v Mozlju, ki bi jih vzpodbujali za uspešnejše delo.

Tovariš predsednik je med drugim dejal, da naj bi delovali krajevni odbori v mejah krajevnih organizacij Socialistične zveze. Tako bo mogoče mnogo bolj uspešno reševati mnoge zadeve na njihovem področju. Poudaril je, da delo krajevnega odbora ni samo v reševanju komunalnih dejavnosti temveč je mnogo širše. Podrobneje je obravnaval funkcije krajevnega odbora v odnosu do državljanov in komune. Naglasil je, da naj bodo desna roka Občinskega ljudskega odbora ter vez med komuno in dr-

žavljanji na eni strani ter državljanji in komuno na drugi strani.

Več pozornosti bo treba posvetiti kadrovskim vprašanjem krajevnih odborov. Odbori naj bodo številčno močnejši. V njem naj bi bili zastopani tudi žene, mladina in delavci. Potrebna bo tudi večja pomoč s strani organov ObLO. Uvesti bo treba uradne dneve na krajevnih odborih, kamor bodo ob določenih dnevih prihajali državljani. Tu jim bodo predstavnik ObLO tomačili in odgovarjali na razna vprašanja, ki jim jih bodo zastavili državljani.

Tovariš Benčina je v razpravi obširno govoril tudi o vlogi in delu stanovanjskih skupnosti, čigar pomen je vedno večji.

BOGATO GRADIVO KONFERENCE

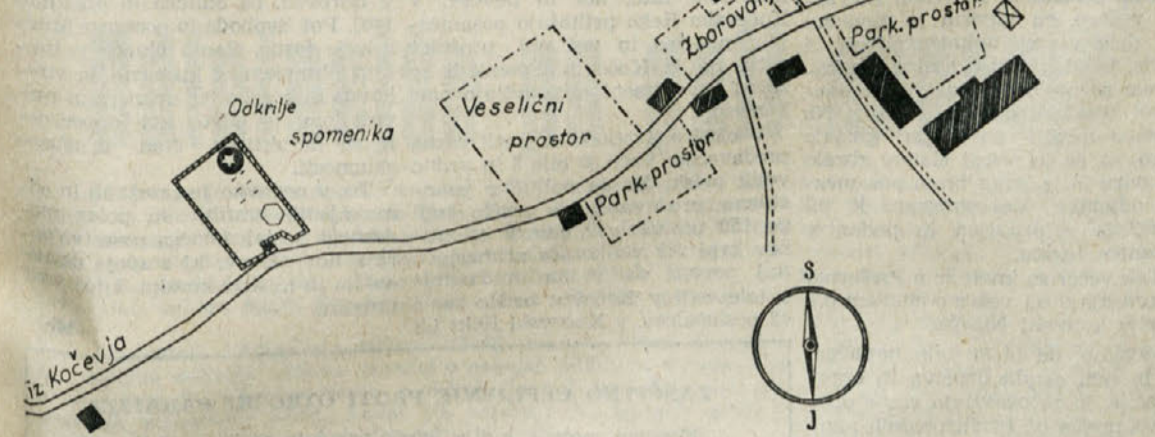
Z razpravo o nekaterih aktualnih vprašanjih, ki so jih iznesli na konferenci delegat iz Osilnice in odgovorom sekretarja komiteja Ludvika Goloba, da se v Osilnici čimprej skliče sestanek vseh članov Socialistične zveze na katerem bi obravnavali probleme, ki so jih povedali delegati, se je zaključila pokongresna konferenca SZDL. Bogato gradivo, ki ga je posredovala konferenca delegatom, bo brez dvoma kašipot za nadaljnje delo organizacijam SZDL. Konferenca pa naj bo tudi prelomnica v dosedanjem delu. Dala je bogate napotke za nove metode dela, kakor jih je nakazal V. kongres Socialistične zveze delovnih ljudi Jugoslavije.

V četrtlet, 16. junija je imel pionirski odred osemletke Jožeta Šeška v Kočevju, zaključno konferenco v tem šolskem letu. Poleg pionirjev, ki so do zadnjega napolnili veliko dvorano množičnih organizacij, so se konference udeležili tudi učitelji in profesorji šole ter predstavniki družbenih organizacij in sveta za šolstvo pri občini. O delu odreda je govorila načelnica Metka Levstik, o delu zadruga pa Irena Bončina. Na sliki: pionirji poskajo zaključnim besedam načelnice

Maketa prikazuje vas Stari log z razporejenimi mesti, kjer bo 4. julija veliko množično zborovanje z odkritjem spomenika padlim borcem in talec narodnoosvobodilne vojne. Občinski odbor Zveze borcev NOV Kočevje vabi vse prebivalce občine Kočevje in okoliških občin, da se proslave udeležijo v čim večjem številu. Vasica Stari log je bila med narodnoosvobodilno vojno uničena. Sovražnik je požgal vas med prvimi na Kočevskem. V tem kraju so se vsa leta vojne zadrževale partizanske edinice. V Starem logu je bila 1942. leta tudi ustanovljena Tomšičeva brigada. V bližini in daljnji okolici vasi je več zgodovinskih krajev iz NOV. Po končani vojni so prišli v vas novi ljudje in na ruševinah starega ustvarili novo življenje, ki mu daje tempo Kmetijsko-gozdarsko posestvo, ki ima v Starem logu svoj obrat.

4. VII. — NA PRAZNIK DNEVA BORCA — VSI NA VELIKO PARTIZANSKO SLAVJE V STAREM LOGU

Do Dneva borca — 4. julija — nas loči le še kratek čas. Kakor smo že objavili, bo tega dne v Starem logu osrednja proslava praznika kočevske občine. Slovesnostim ob odkritju spomenika v Starem logu in partizanskemu srečanju v tem zgodovinskem kraju iz NOB bodo prisostvovali poleg prebivalcev kočevske občine tudi bivši borci in prebivalci nekaterih sosednjih občin, tako iz ribniške, žužemberške, iz občine Ivančna gorica in drugih krajev. Prav v času, ko to poročamo, hite v Starem logu z delom pri ureditvi partizanskega grobišča,

kjer bo veličasten spomenik našim talcem in borcem, ki so darovali življenje za svobodo naroda. Pri ureditvenih delih v Starem logu so se posebno izkazali člani kolektiva kočevskega rudnika, pripadniki Jugoslovanske ljudske armade in člani Zveze borcev Kočevje-mesto. Zelimo, da bi jih v teh zadnjih dneh posnema tudi člani ostalih delovnih kolektivov in člani Socialistične zveze. Pa še beseda prebivalcem Starega loga! Le še nekaj dni nas loči do 4. julija, ko bodo prišli v vašo vas številni udeleženci proslave iz

raznih krajev. Zato v teh dneh storite vse, da bo vaša vas v čisti in zunanem izgledu dostojna velikemu dogodku. V prihodnji številki našega lista bodo bralci obveščeni s točnim programom prireditelj, razporedom voženj z avtomobili in ostalimi tehničnimi stvarmi v zvezi s proslavo. Čani Zveze borcev, Socialistične zveze in ostali delovni ljudje! 4. julija vsi na veliko partizansko proslavo v Stari log. Tako bomo najlepše proslavili 15-letnico osvoboditve domovine izpod okupatorjevega jarma.

Vsak lahko prispeva k turizmu!

V zadnji številki smo že poročali o posvetovanju, ki ga je sklical ljudski odbor z namenom, izboljšati gostinstvo in povečati turizem. V številki smo pisali predvsem o delu razprave, ki je zajela gostinstvo. Danes pa bomo pisali nekaj več o turizmu.

Turizem na Kočevskem je še v povojih in je zaradi tega malo turističnih objektov, a tudi držela sama je premalo poznana. Njene zanimivosti niso dovolj raziskane in popularizirane. Naravne lepote, zgodovinski objekti in kraji iz davnih časov, kakor tudi narodnoosvobodilna vojna, so premalo opisani.

Naravni pogoji za smučanje, kopanje v Kolpi, lov in ribolov, nudijo dovolj možnosti za razvoj turizma. Toda, razen tega, kar nudi narava, nismo sposobni turistu ničesar nuditi. Tudi prometne zveze so neugodne, še posebno cesta Ljubljana-Kočevje-Reka.

Zemljepisno je za Slovenijo odmaknjena, izven sedanjih glavnih prometnih žil, vendar je v širšem merilu lahko tranzitna za zvezo z morjem, z glavnim pristaniščem Jadrana — Reko.

Turistično društvo Kočevje si je za pospešitev turizma zadalo vrsto nalog: turistično vzgojo prebivalstva, zunanjo ureditev mesta in podeželja ter povečanje turistične propagande.

Ena najvažnejših nalog je turistična vzgoja ljudi, posebno ker nimamo turistične tradicije. Po šolah bi bilo treba prirediti predavanja o krajih in zanimivih objektih za turiste, tako da bi vsak šolar povedal ali pokazal pot tjuca k objektom, ki ga zanimajo. Mladinske organizacije na šolah je treba vzpodbuditi, da bi organizirali izletništvo v domače kraje. Razna društva, še posebno Avto-moto, Partizana in planince, je treba zainteresirati, da organizirajo skupne izlete svojih članov.

Zunanji izgled mesta in vasi je važen za pritegnitev turistov. Turistično društvo je sklenilo, da bodo stalno opozarjali pristojne činitele na:

- ♦ vzdrževanje reda in čistoče,
- ♦ pometanje ceste in ulic,
- ♦ hišni sveti naj uredijo fasade in jih pobelijo,
- ♦ okna v javnih in zasebnih zgradbah naj bodo okrašena s cvetjem,
- ♦ obnoviti gostinske obrate in v njih vzdrževati čistočo ter kulturno postrežbo,
- ♦ urediti vse znane turistične objekte.

Program Turističnega društva predvideva, da se iz struge Rinže odstrani rastlinstvo in uredi kanalizacija.

IZLETNIŠKA TOČKA LAZE

V bližnji in daljnji okolici Kočevja in v dolini Kolpe je treba postaviti izletniške objekte. Po mnenju tega društva, je treba najprej urediti izletniško točko na Lazah, to je na cesti med Onekom in Koprivnikom, na višini 810 m nadmorske višine. Kraj je od Kočevja oddaljen 10 km, od Koprivnika pa 5. Ta predel ima lepo smučišče, povezano z Lovskim vrhom, Onekom in Mačkovec ter padajoče planjave proti Svelnemu potoku in na cesto Knežja lipa-Mozelj. Tudi v pogledu poletnega izletništva ima ta kraj skupaj z Lovskim vrhom in okolišnimi višinami lep izletniški značaj, zdrav planinski zrak in razgled na gorske grebene in vrhove Karavank, Zasavskega gorovja, Gorski Kotar ter na bližnje okolice Kočevja in Roga. Posebno zanimiva je flora in pestre pomladanske in jesenske barve gozdov.

To postojanko bi začasno oskrbovala ena oseba v logarnici v Lazah, a v prihodnje bi bilo treba zgraditi kočjo s prenočišči in bifejem. Hotel Pugled bi postojanko moral oskrbovati s pijačo in prehrano, podjetje Avto pa za sobotni in nedeljski prevoz. S poldrugim milijonom dinarjev bi lahko postavili kočjo.

UREDITI KOČO V KOSTELU

Turistična kočja v Kostelu je že več let poznana. Urediti je treba še okolje, predvsem razvaline gradu, urediti steze do zidovja in preprečiti nadaljnje razpadanje. Razvaline so na koničastem griču in je lep razgled po okolici. Zbrati je treba podatke o zgodovini gradu in izdelati več fotografiskih posnetkov. Popraviti je treba približno 1 km ceste od Koče do Zage, ali pa dokončati cesto od Dola do Fare. Pri Zagi je treba urediti prostor za kopanje in kupiti dva čolna. Pri koči bi napravili prostor za kegljanje in balinanje, ob Kolpi pa igrišče za odbojko in badminton. Ko bi uredili cesto, bi bil tu primeren prostor za camping.

IZGUBLJENO

14. VI. sem na poti od mlečne restavracije do Šalke vasi izgubila levi sandal. Prosim najditelja, da ga proti nagradi vrne na upravljalista.

PRODAM

Prodam dobro ohranjen motor DKW 200 ccm s 27.000 prevoženimi kilometri.

ZAHVALA

Solskemu odboru in tovarišu Bobiču se za pomoč pri zadrugi najlepše zahvaljujemo.

IZGUBLJENO

14. junija sem od Rudnika do Črnomeljske ceste izgubila žensko rumeno jopo. Najditelj naj jo proti nagradi vrne na upravo lista.

DNE 15. 6. 1960 SEM OD GALANTERJE-KOČEVJE DO RUDNIKA IZGUBILA ZELENO VOLNENO JOPICO. POŠTENEGA NAJDI TELJA PROSIM, DA JO VRNE NA UPRAVO »NOVICE«.

tisov gozd, ki je zaščiten. Turistično odepševalno društvo Kočevje zajema v svojem programu še ostale turistične objekte, propagando in drugo.

NUDITI VEČ KOT IMA DOMA!

Kot smo v zadnji številki omenili, bomo napisali še nekaj tehničnih misli o razpravi o razvoju turizma na ObLO Kočevje.

Inž. ANTON ZORC je poudaril, da sedaj v Kočevju prehajamo v drugo obdobje razvoja kraja in turizma. Razrušeno mesto je obnovljeno in ustvarjeni so osnovni pogoji za bivanje ljudi, predvsem taki pogoji, kot jih imajo drugi kraji, ki v vojni niso bili toliko prizadeti. Priznati je treba, da se je v Kočevju v zadnjih letih veliko naredilo, tudi na področju gostinstva, vendar za hitrejši razvoj turizma še vedno premalo.

V drugem obdobju moramo pripraviti vse, da bodo prirodne znamenitosti, ki zanimajo in vabijo turista, pravilno znani izkoristiti, da bo imela od tega gospodarsko korist občina in tu živéči državljani. Za večji del Slovenije in turistov, ki prihajajo v našo državo iz severnih meja, bi lahko prometna žila Ljubljana-Kočevje-Reka predstavljala zelo zanimiv prihod do morja. Za turista je vabljivo, da se do mesta počitka popelje skozi slikovite kraje, morda spotoma gre še na lov ali ribolov; za to so naši kraji še posebno primerni.

Ne smemo pozabiti, da si prebivalci obmorskih krajev želijo v notranjost, v višinske predele. Po eni uri vožnje lahko pridejo v dolino Kolpe, se povzpnejo na bližnji hrib, kjer srečajo vse tisto, kar nudijo visoki alpski kraji in celinsko podnebje.

V nekaj letih bo zgrajena cesta in na ta čas moramo biti pripravljeni. Turisti bodo tu in če zanje ne bomo imeli pripravljeno vse kar sodoben turist hoče in ne vpraša koliko stane, bodo naravne znamenitosti zamenjali; iz rok se nam bo izmuznil vir, ki marsikje predstavlja največ dohodkov.

Končno mora naše gostinstvo in vse kar je namenjeno turizmu, biti sposobno nuditi delovnemu človeku nekaj več, kot mu vsak dan nudi okolje v katerem dela, in gospodinjstvo, v katerem živi.

Na Kočevsko prihaja vedno več ljudi z namenom, da bi si ogledali kmetijska posestva in socialistični napredek teh krajev. Zal jim razen ogleda KGP nimamo kaj nuditi.

SKUPNO LEŽIŠČE

Direktor hotela »Pugled« je izrazil zadovoljstvo, da se tudi občinski organi zavzemajo za pomoč gostinstvu in turizmu. Dejal je, da gostinstvo ni kos naraščajočim potrebam in so sedanje zmogljivosti že čez mero izkoriščene. Gostj so vedno zahtevnejši, gostinstvo samo pa ustvari premalo sredstev, da bi vedno lahko ustreglo. Predlagal je, da bi z manjšimi sredstvi uredili skupno ležišče in tako začasno rešili problem, kadar je treba prenočiti večji skupini potnikov. Prednosti se obnavljajo stari gostinski obrati ali pa gradijo novi, naj bi narčite in okolje temeljito pregledali ter sredstva vlagali tam, kjer bo od njih res korist.

VSAK NAJ BO TURISTIČNI VODNIK

Predsednik Okrajne gostinske zbornice FRANCE DROBEŽ je za uvod poudaril, da bo za te kraje turizem zelo pomemben. Gostinska stroka je samo en člen v razvoju turizma in zato ne smemo zanemariti uslug. Odkriti je treba prirodne in zgodovinske znamenitosti in

vsak naj bo tudi turistični vodnik. Napraviti je treba realen perspektivni program turističnega razvoja. Družba zgradi osnovne objekte, kot na primer ceste, toda sporedno s cesto, ki odpira pot turizmu, je treba urediti še vse ostalo, kar delovni človek in turist potrebuje na svojem oddihu. Kjer ni elektrike, pitne vode, kjer je pomankljiva trgovska mreža, servisne delavnice itd., tam človek ne dobi tisto, kar potrebuje in se v take kraje ne bo več vračal.

V povojnih letih je bilo treba najprej postaviti industrijo, zadnja leta kmetijstvo in sedaj je na vrsti gostinstvo. Z večletnim pavsaliziranjem za naprej družba skoro v celoti odstopa od svojega deleža, ki ga ustvarja gostinstvo. S tem hočemo, da se gostinstvo z lastnimi močmi postavi na noge in doseže ostali družbeni napredek.

Precej težav je s kadrom. Sedanje gostinske šole dajejo premalo kadra. Začeti moramo z izobraževanjem kadra, ki ga že imamo in s tistimi, ki jih bomo sprejeli v gostinsko stroko. To naj bo skrb drugih organizacij, kot so gospodinjski centri, turistična društva in stanovanjske skupnosti.

TURISTIČNA PISARNA

JANEZ PIRNAT, pred. Okrajne turistične zveze, je najprej dejal, da je bila ta konferenca dobro pripravljena. Turizem se mora razvijati v dveh smereh: nuditi delovnemu človeku čim več oddiha in možnosti, da se vrača k naravi, in drugič, v komercialni del turizma, ki naj občini prinese več dohodka.

Tudi posameznikom je treba omogočiti zaslužek od turizma. Občinski ljudski odbor naj bi izdal odlok o nedotakljivosti zasebnih sob, ki bi jih dajali za prenočišča. OLO je že odpravil odlok o obdavljenosti tistih, ki dajejo del stanovanja v te namene. Nuditi je treba posojila za ureditev sob.

Cimprej je treba odpreti turistično pisarno, v kateri bi potnik dobil potrebne informacije in hkrati bi tu lahko bila recepcija za privatna prenočišča.

Poleg ceste je treba urediti še pitno vodo. S primerno propagando bodo ti kraji postali turistični. Po udaril je še, da sta edino Kolpa in de.oma Krka nedotaknjeni reki, kamor še ni posegla industrija z odpadki.

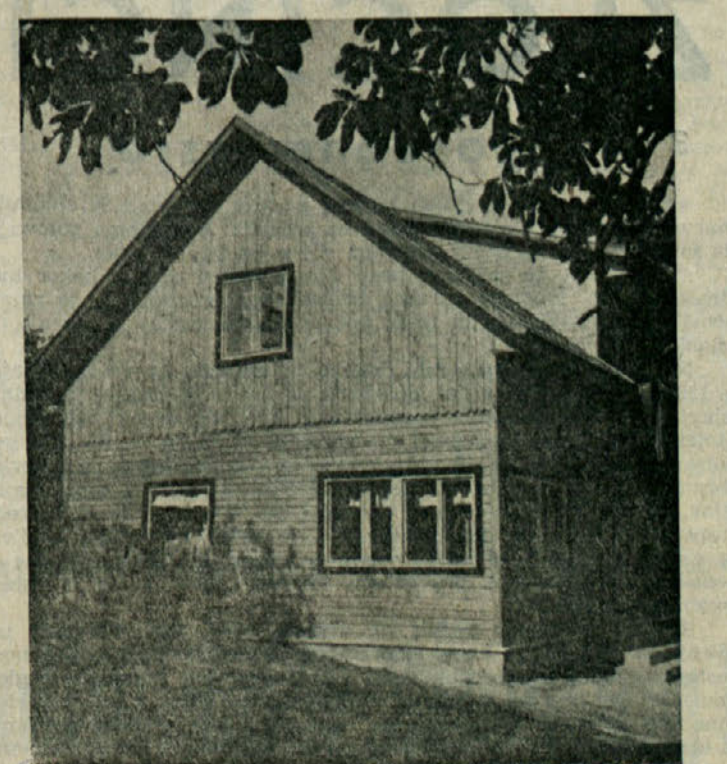
Glede gradenj raznih koč in postojank je treba izdelati program, ki naj bo odraz potreb raznih organizacij in turizma kot celote.

Tajnik Okrajne gostinske zbornice Lojze Jannik je govoril o sedanjih oblikah upravljanja gostiln in poudaril, da so gostišča v kolektivnem upravljanju najbolj rentabilna. Pri zasebnikih še vedno ugotavljajo, da zatajujejo dejanski promet in davčni organi so prisiljeni, da obdavičijo gostilničarje po lastni presoji.

Sredstva, ki jih bo družba odstopala gostinstvu, morajo obvezno vlagati v svoje sklade, ne pa z njimi poviševati osebnih prejemkov.

Svoje mnenje je k diskusiji prispeval še sekretar Občinskega komiteja ZKS Ludvik Golob. Zlasti je poudaril, da moramo najprej sami spoznati domače kraje, potem bomo lahko vodili drugim. Turistično društvo se mora svoje vloge in dolžnosti bolje zavedati. Za ureditev ulic in hiš naj bi sklicali sestanke s predstavniki hišnih svetov in se z njimi pogovorili. Z gostinskimi delavci naj bi imeli občasne seminarje. Najprej pa je treba dobiti človeka, ki se bo ukvarjal samo s tem in uspehi ne bodo izostali.

-Me

Turistična kočja v Kostelu

GIBANJE PREBIVALSTVA

LOŠKI POTOK

Poročila sta se: Anželje Stanislav, kmetovalec iz Malega loga 26, star 19 let in Ruparčič Marija, delavka iz Retji 22, stara 18 let.

DOLENJA VAS

V ljubljanski bolnišnici je umrl Mihelič Franc, uslužbenec iz Prigorice 23, star 39 let.

KOSTEL

Umrl je Kajfež Jakob, upokojenec iz Novih sel 17, star 82 let.

VELIKE LAŠČE

Rodili sta: Lužar Marija, kmečka delavka iz Lužarjev — deklica Ireno in Letig Katica, gospodinja iz Turjaka — dečka Franca.

RIBNICA

Umrla je Koman Marjeta, invalidska upokojenka iz Ribnice 188, stara 69 let.

KOČEVJE

Rodile so: Kuzma Ema, gospodinja iz Podtesja 6 — dečka Marjana, Forjan Terezija, delavka iz Cvištarjev 5 — deklica Marijo in Levstek Marija, uslužbenka iz Kočevja, Rudnik 27 — dečka Petra.

KINO

JADRAN, Kočevje: od 24. do 26. junija italijanski barvni cinemascope film »Toska«, 27. in 28. junija ameriški barvni vstavlison film »Ponos in strast«, 29. in 30. junija italijanski barvni cinemascope film »Skandal na plaži«, od 1. do 3. junija japonski barvni cinemascope film »Človek z rikošom«.

SVOBODA, Rudnik: 25. in 26. junija italijanski barvni film »Teodora«.

RIBNICA: 25. in 26. junija ameriški cinemascope film »Ulica Frederik št. 10«, 2. in 3. junija ameriški barvni cinemascope film »Vzhodno od raja«.

SODRAŽICA: 25. in 26. junija jugoslovanski film »H-8«.

VELIKE LAŠČE: 25. in 26. junija japonski film »Zrtvovana dekleta«, 2. in 3. junija francoski barvni film »Folies Bergeres«.

DOBREPOLJE: 25. in 26. junija

IZDAJA IN TISKA ČZP »KOČEVSKI TISK« V KOČEVJU. UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK MATIJA CETINSKI. UREDNIŠTVO IN UPRAVA V KOČEVJU, LJUBLJANSKA CESTA 14 A, TELEFON UREDNIŠTVA IN UPRAVE 3-89. NAROČNINA JE 500 DIN, POLETNA 250 DIN IN JO JE TREBA PLAČATI V NAPREJ. ZA INOZEMSTVO 1000 DIN OZ. 3 AMERIŠKE DOLARJE. TEKOČI RAČUN 600-713 PRI KOMUNALNI BANKI LJUBLJANA, PODRUŽNICA ZA KOČEVJE

AMALJE TEKAVČIČ IZ MLAKE 10

Ob izgubi naše drage mame se pristrčno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v težkih urah, sosedom, ki so nam nudili pomoč in poklonili cvetje, duhovniku za njegove besede ob odprtju grobu, sodelavkam LIP (Galantarije). Posebna zahvala tovarišici Nadi in družini Verderber.

ZALUJOČI: Neutolažljivi mož, hčerka Malka, mama ter sinovi Vinko, Lado in Cveto z družinami.

PRODAM

Najboljšemu ponudniku prodamo terensko vozilo — »Fiat-Compagnola«. Interesenti naj se obrnejo na komercialni oddelek podjetja, do najkasneje 30. junija.

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE

ČESTITKA

Ljubemu bratu Lojzetu Koširju, njegovi ženi Lojzki in sinu Lojzetu iz Kočevja, Trata 34, želimo vse lepo za god, ostale pa lepo pozdravljajo brat Janez z družino iz Gore.

AMERIŠKI BARVNI FILM »JUNAKI ŠERVUDSKEGA GOZDA«, 29. junija italijanski film »Povratek v življenje«, 2. in 3. junija ameriški barvni cinemascope film »Preko mnogih rek«.

PONIKVE: 30. junija italijanski film »Povratek v življenje«,

LOŠKI POTOK: 26. junija ameriški film »Mojih šest kaznjencev«, 3. junija nemško-jugoslovanski barvni film »Dalmatinska svadba«.

KOČEVSKA REKA: 25. in 26. junija francoski barvni film »Folies Bergeres«, 29. junija ameriški film »Velika ura«, 2. in 3. junija francoski film »Vlačuga, dostojna spoštovanja«.

PREDGRAD: 25. in 26. junija italijanski film »Izgubljeni čas«, 2. in 3. junija ameriški barvni film »Prišel je iz Laramija«.

BROD NA KOLPI: 25. in 26. junija švedski film »Nasmeh polne noči«, 2. in 3. junija ameriški film »Dama iz Sanghaja«.

»SPLOŠNO KROJAŠTVO« KOČEVJE

Obvešča cenjene stranke, da v času od 5. julija do 20. julija ne bo obratovalo zaradi renoviranja delavnice.

»Splošno krojaštvo« Kočevje

SLUŽBA

Kmetijska zadruga Sadržica sprejme takoj

SOFERJA za kamion TAM 4500

Prijave pošljite na naslov: Kmetijska zadruga Sadržica.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

AMALJE TEKAVČIČ IZ MLAKE 10

se pristrčno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v težkih urah, sosedom, ki so nam nudili pomoč in poklonili cvetje, duhovniku za njegove besede ob odprtju grobu, sodelavkam LIP (Galantarije). Posebna zahvala tovarišici Nadi in družini Verderber.

ZALUJOČI: Neutolažljivi mož, hčerka Malka, mama ter sinovi Vinko, Lado in Cveto z družinami.

PRODAM

Najboljšemu ponudniku prodamo terensko vozilo — »Fiat-Compagnola«. Interesenti naj se obrnejo na komercialni oddelek podjetja, do najkasneje 30. junija.

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE

ČESTITKA

Ljubemu bratu Lojzetu Koširju, njegovi ženi Lojzki in sinu Lojzetu iz Kočevja, Trata 34, želimo vse lepo za god, ostale pa lepo pozdravljajo brat Janez z družino iz Gore.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem gasilcem Gasilskega društva Vas-Fara, ki so takoj prišli na pomoč ob požaru. Zahvaljujemo se tudi vsem vaščanom, ki so pomagali gasiti požar.

Prizadeži Zdravičevi iz Fare

SLUŽBA

Takoj sprejmemo v službo samostojno gospodinjstvo pomočnico k družini s tremi otroci. Plačamo dobro.

Benčina, Ribnica 64

ZAHVALA

Ob nenadni smrti mojega dragega moža in očeta

JOŽETA PUCHARJA

se iskreno zahvaljujem vsem dragim prijateljem, sorodnikom in znancom, ki so mi prinesli prelepe vence in cvetje, nas tolažili in z nami sočustvovali. Naša topla zahvala kolektivu Rudnika, sindikalni podružnici rudarjev, jamskemu obratu in posebej strojnemu obratu, SZDL, Stanovanjski skupnosti Rudnika, Poslovni zvezi Kočevje, sosedom, rudniški godbi, kakor tudi pevcem in govornikom.

Posebno dolžnost čutim, da se zahvalim družini Mlekuž, sosedji Francki, Oberčevim, Pičulinovim in dr. Maroltu.

Se enkrat vsem naša prisrčna zahvala.

Zalujoča žena s hčerko

PREKLIC

Preključem besede, ki sem jih govoril pred Jožetom Oberstarjem v Koprju zoper Pugelj Ivanko, ker so bile neresnične. Zahvaljujem se ji, da je odstopila od tožbe.

Nose Anton

PRODAM

Prodam dobro ohranjen motor DKW 200 ccm s 27.000 prevoženimi kilometri.

Grebenc Andrej, Sv. Gregor, pošta Ortnek

ZAHVALA

Solskemu odboru in tovarišu Bobiču se za pomoč pri zadrugi najlepše zahvaljujemo.

Zadrugi iz Starega loga

IZGUBLJENO

14. VI. sem na poti od mlečne restavracije do Šalke vasi izgubila levi sandal. Prosim najditelja, da ga proti nagradi vrne na upravljalista.

PRODAM

14. junija sem od Rudnika do Črnomeljske ceste izgubila žensko rumeno jopo. Najditelj naj jo proti nagradi vrne na upravo lista.

DNE 15. 6. 1960 SEM OD GALANTERJE-KOČEVJE

V Fari je gorelo

20. junija je v opoldanskih urah nastala nad Kolpsko dolino huda nevihta. Med grmenjem in bliskanjem je lilo kot iz škafa. Deset minut pred eno uro popoldne je udarila strela v skedenj Jožeta Zdraviča v Fari. Poslopje je stalo sredi vasi med hišami in gospodarskimi poslopji. Sosedje, ki so videli, kako je udarila strela, so nemudoma obvestili gasilce v Vasi, sami pa so se takoj začeli boriti s silno močnim ognjem ter s škafi polivali sosednje hiše, da se ne bi vnele.

V tem času je gasilska sirena klicala prebivalstvo na pomoč. V petih minutah so bili prifarski gasilci naređ. Hiteli so z brizgalno in ostalim gasilskim orodjem iz Vasi v Fari. Spotoma so se jim pridruževali tudi drugi gasilci iz oddaljenih krajev. Ko so prišli do ognja, so začeli tako gasiti in preprečevati, da se ogenj ne bi razširil na ostale hiše.

Čeprav so bili gasilci izredno hitri, je bil zadnji čas, da so prispeli na kraj požara. Ogenj je bil zelo močan in urne roke sosedov, pionirjev in delavcev Noseta in Primožiča iz stanovanske skupnosti Kočevje, mu niso bile več kos. Gasilci so z več strani ter izpraznili vse vodnjake v bližini požara. Dež je med tem neprenehoma lila.

Tudi gasilci na Brodu, Čabru in Delnicah so bili obveščeni o nesreči in so čakali pripravljeni, da priskočijo na pomoč, če bi bilo potrebno.

Po treh urah težkega dela so ogenj deloma ukrotili, gasili pa so vse do 17. ure popoldne.

Zgoraj je Zdravičev skedenj z presenečenjem. Uničenega je tudi precej lesa. Zdravič je namreč kolar.

Hitri pomoči gasilcev in njihovi izurjenosti v gašenju ter veliki požrtvovalnosti posameznih članov, se imajo Prifarci zahvaliti, da ni

zgorelo pol vasi, saj je veter pihal prav proti vasi. Hvaležni so tudi sovaščanom in pionirjem, zlasti pa prejšnjim delavcem, ki sta izredno požrtvovalno pomagala pri reševanju in gašenju.

Huda nesreča, ki nas je doletela, nas je znova poučila, kako nujno potrebno je pomagati gasilcem, saj resnično skrbijo za narodno blaginjo.

Marija Volf

Izlet v Kočevje

V sredo, 8. tega meseca smo učenci osmega razreda osnovne šole iz Ribnice priredili lepo in zelo poučno ekskurzijo v Kočevje.

Ko smo jutraj prišli v Kočevje, smo najprej obiskali kovinsko podjetje »ITAS«, kjer smo videli mnogo izdelkov, ki jih izdeluje predvsem mladina. Posebno nas je zanimalo izdelovanje silosov. V tovarni so nam povedali, da te kotle tudi izvažamo, kar je zelo razveseljujoče. Oddelek, kjer varijo, nam je bil še prav posebno všeč. Saj iskriče, ki ob varjenju nastajajo, človeka kar očarajo. Ogledali smo si tudi ključavničarski oddelek. Tu smo videli marsikaj. Zanimalo nas je prav vse. Zelo so nam bile všeč lepe svetle plošče, ki jih menda rabijo pri fotografiji. Nazadnje nas je vodja odpeljal v majhno sobico, kjer so visele lučke z lestenci. Oči tu se dekleta nismo mogla ločiti. Vse je bilo tako lepo, da bi človek ne mogel izbrati najlepšega predmeta.

Nazadnje smo obiskali še »Tekstilano«. Tu nas je čakalo še večje presenečenje. Ob vstopu v tovarno je stal stroj od 25—30 m dolg. Kar osupnila sem, ko sem videla, da delo pri tako velikem stroju opravlja le ena sama ženska. Ogledali smo si prav vse od pranja volne in krpic do izdelanega blaga. Prese-

nečeni smo bili nad veliko prijaznostjo delavk in delavcev, ki so klub težkemu in napornemu delu vedno vedrega in nasmeganega obraza. Neka uslužbenka iz »Tekstilane« me je vprašala, na katerem delovnem mestu bi najraje delala. Z veseljem sem ji povedala, da bi me najbolj veselilo delo pri stroju, ki izdeluje blago. Repot strojev mi je bil namreč silno všeč.

LIVOLD

Prebivalci Livolda urejamo šolsko igrišče skupno s prebivalci iz Dožge vasi, Črnega potoka in Zajčjega polja. Prispevek posameznika je znašal po 5 ur dela ali pa po 400 din. Igrišče bo kmalu začelo služiti svojemu namenu.

Dramatska skupina Kulturno-umetniškega društva je naštudirala in se predstavila gledalcem z veseligrjo v petih dejanjih »Slaba vest«. Z njo so gostovali tudi v Stari cerkvi, Mozlju in Dolenji vasi.

nečeni smo bili nad veliko prijaznostjo delavk in delavcev, ki so klub težkemu in napornemu delu vedno vedrega in nasmeganega obraza. Neka uslužbenka iz »Tekstilane« me je vprašala, na katerem delovnem mestu bi najraje delala. Z veseljem sem ji povedala, da bi me najbolj veselilo delo pri stroju, ki izdeluje blago. Repot strojev mi je bil namreč silno všeč.

Nada Mohar
8. razred Ribnica

Lovska družina Velike Poljane

Preteklo nedeljo so imeli lovci, člani Lovske družine Velike Poljane, veliko slavo. Ob prisotnosti članov zelene bratovščine iz bližnje in daljnje okolice ter velikega števila ljudi, so izročili svojemu namenu novo lovsko kočjo, ki je zgrajena v kraju »Soba«. Najprej je imel slavnostni nagovor v imenu Lovske družine Velike Poljane Andrej Pirnat. Med drugim je tudi povedal, da je bila omenjena lovška družina ustanovljena leta 1946. V letu 1958 so sklenili, da začno z gradnjo lovske kočje. S prizadevanjem vseh lovcev, članov te družine, ter pomočjo ostalih prebivalcev je zrasla lovška kočja, ki bi bila vsaki Lovski družini v ponos. Ta uspeh Lovske družine pa je še toliko večji, ker šteje vsega samo 16 članov.

Trak na vratih lovske kočje je prezeval in kočjo izročil svojemu namenu dr. Čilenšek, predsednik odbora za lovski turizem pri Lovski zvezi Kočevje. Pri tem je spregovoril nekaj besed in čestital lovcem za njihov velik uspeh, ker so zgradili to lepo kočjo. Za njim je spregovoril še podpredsednik Lovske zveze Kočevje, ki je med drugim dejal, da so lovci iz Lovske družine Velike Poljane lahko za vzgled, kaj se vse lahko doseže z vztrajnostjo in iznajdlivostjo ter jim v imenu Lovske zveze Kočevje čestital k njihovemu uspehu.

Po svečanem delu proslave je

KAMNIK : RIBNICA 63:62 (37:28)
19. junija je bila v Kamniku odigrana prvenstvena košarkarska tekma med Kamnikom in Ribnico. Domačini so bili favoriti, ker je ekipa iz Ribnice prišla brez treh članov prve petorke. Kljub temu je bila tekma enakovredna in sta se moštvu stalno menjavali v vodstvu. Precej zaslug za zmago domačih imata tudi zapisnikar in časovničar (trener Kamnika), tako da je bila Ribnica ob dve zasluženi točki. Pri Ribnici so bili najboljši Kmet, ki je dosegel 42 košev ter Kozina in Bavdek.

Skoraj istočasno so prišli na Turjak člani ZB iz občine Ziri. Tudi ti izletniki so bili seznanjeni z zgodovino turjaškega gradu. Po obisku so se odpeljali v Iški Vintgar.

Dragi Gorenjci! Le še pridite k nam.

J. P.

UPORABNIKI CEST

S pravilno vožnjo si sami in drugim zagotovite varnost!

Nove oblike pri Svobodi v Kočevski Reki

Med najbolj delavnimi delavsko-prosvetnimi društvi v občini Kočevje je DPD »Svoboda« v Kočevski Reki. Raznovrstne oblike njegovega dela od dramske sekcije do tečajev za pridobitev kvalifikacije, so znak želje in potrebe tamkaj živčih ljudi, ki se prek društva kulturno izživljajo in si širijo obzorje.

Vodstvo Svobode in njeni najbolj delavni člani nenehno razmišljajo o novih oblikah dela. Namesto preživelih »klasičnih« akademij ob raznih praznikih, so uvedli literarne večere, na katerih je navadno bil dolg govor, nekaj recitacij in petja, imeli literarni nastop, na katerem so poslušali, kaj vse so svetovni pisatelji pisali o ženi. Ne smemo misliti, da je to zgledovalo tako, da se je nekaj članov zbralo na odru in iz knjig brale posamezne odlomke. Ves program je bil temeljito pripravljen in podan v vezanem tekstu.

Tak večer so imeli že o Prešernu, pripravljajo pa večer o znanem pisatelju komedij Nušiču.

Menimo, da bi ne bilo napačno, ko bi tudi ostala društva in organizacije, ki pripravljajo razne proslave, prešla od tradicionalnih akademij k novim oblikam. Naši ljudje bodo še bolj napolnili dvorane. Občinski svet Svobodi in prosvetnih društev naj bi z raznimi sestanki in seminarji posredoval izkušnje

ali pa že pripravljen program. Prelistati nešteto knjig in iz njih vzeti najpomembnejše misli velikih mož, namenjene ženi, zahteva že veliko truda in časa. Ko je to že eno društvo pripravilo, bi se tega v isti obliki lahko poslužili tudi drugod.

Posebno uspeva pri Svobodi v Kočevski Reki moški pevski zbor, ki šteje že 13 pevecv in ga vodi profesor Miloš Humek. Se večji kraji, kot na primer Kočevje, le težko uspevajo s pevskim zbori, predvsem zato, ker ni pevecv. V Kočevsko Reko prihajajo posamezniki po uto in več peš, profesor petja pa iz Kočevja. Spomladaj so začeli in v jeseni pripravljajo prvi koncert.

V okviru Svobode so imeli razna predavanja. Vseh je bilo 8 in vedno velik obisk. Na ta poljudno znanstvena predavanja je prišlo tudi 150 poslušalcev, kar je za njihov kraj res veliko. Za primerjavo naj povem, da je na predavanje v televiziji v Kočevju prišlo samo 12 poslušalcev, v Kočevski Reki jih

je bilo na tem predavanju nad 60. V letošnji sezoni je zaostala z delom dramska sekcija. Veliko truda so imeli pri naštudiranju Ana Frank; žal do uprizoritve ni prišlo, ker so nekateri igralci iz objektivnih razlogov prenehali z učenjem.

Sedaj je težišče dela Svobode na ureditvi klubov, ki so v vseh večjih vaseh in opremljeni s televizijskimi sprejemniki. Sprejem je glavni dober, v višjih krajih, kot v Borovcu, pa odlični in brez motenj. Pot Svobode in posestva Snežnik je jasna. Samo človek s širokim obzorjem, s kulturno in strokovno izobrazbo ter primernim razvedrilom, je lahko tudi dober delavec in aktiven član družbene skupnosti.

Tu, v nedavno še zaostalih in oddaljenih krajih, se poleg modernega socialističnega posestva poraja nov človek, ki s svojo dejavnostjo in mislijo koraka daleč pred o televiziji v Kočevju prišlo samo 12 poslušalcev, v Kočevski Reki jih

-Me

ZAŠČITNO CEPLJENJE PROTI OTROŠKI PARALIZI

Koncem meseca junija letošnjega leta se bo v občini Kočevje izvedlo zaščitno cepljenje proti otroški paralizni za otroke, rojene v letu 1959. Ti otroci bodo v letošnjem letu prejeli dve dozi cepiva v presledkih 4 tednov. Za cepljenje bodo starši prispevali 600 din. Ta prispevek je plačljiv pri prvem cepljenju ali pa v dveh obrokih po 300 din pri prvem in drugem cepljenju.

Istočasno, to je pri prvem cepljenju bodo proti otroški paralizni tretjič cepljeni otroci, rojeni leta 1958, ki so bili v preteklem letu že dvakrat cepljeni.

Vsi otroci letnikov 1958 in 1959 bodo prejeli posebne pozive. V kolikor pa kateri od obeh letnikov posebnega poziva ne bi prejel, naj ga starši kljub temu ob določenem času pripeljejo na cepišče.

Cepljenje bo izvedeno po naslednjem razporedu:

Cepišče	Datum cepljenja		
	I.	II.	Ura cepljenja
1. Stara cerkev, šola	24. 6. 60	26. 7. 60	13. uri
2. Struge, Zdrav. post.	24. 6. 60	26. 7. 60	15. uri
3. Polom, šola	24. 6. 60	26. 7. 60	16. uri
4. Stari log, šola	24. 6. 60	26. 7. 60	16.30 uri
5. Mozelj, šola	27. 6. 60	25. 7. 60	14. uri
6. Podlèska, uprava kmetijskega obrata	27. 6. 60	25. 7. 60	14.30 uri
7. Laze, šola	27. 6. 60	25. 7. 60	15. uri
8. Predgrad, zdravstvena postaja	27. 6. 60	25. 7. 60	15.30 uri
9. Knežja lipa, uprava kmetijskega obrata	27. 6. 60	25. 7. 60	16. uri
10. Nemška loka	27. 6. 60	25. 7. 60	16.30 uri
11. Koprivnik, zdravstv. postaja	27. 6. 60	25. 7. 60	17. uri
12. Onek, šola	27. 6. 60	25. 7. 60	18.30 uri
13. Kočevje, šolska ambulanta	28. 6. 60	26. 7. 60	14. do 18. ure
14. Podpreska, šola	29. 6. 60	27. 7. 60	7. uri
15. Srednja vas, zdravstv. postaja	29. 6. 60	27. 7. 60	7.30 uri
16. Papeži, šola	29. 6. 60	27. 7. 60	10. uri
17. Osilnica, zdravstvena postaja	29. 6. 60	27. 7. 60	10.30 uri
18. Bosljiva loka, šola	29. 6. 60	27. 7. 60	10.30 uri
19. Slovenski Kuželj, šola	29. 6. 60	27. 7. 60	10.45 uri
20. Fara-Vas, šola	29. 6. 60	27. 7. 60	13. uri
21. Banja loka, zdravstv. postaja	29. 6. 60	27. 7. 60	15. uri
22. Kočevska Reka, šola	30. 6. 60	28. 7. 60	14. uri
23. Borovec, šola	30. 6. 60	28. 7. 60	15. uri
24. Briga, šola	30. 6. 60	28. 7. 60	15.30 uri
25. Stalcarji, šola	30. 6. 60	28. 7. 60	16. uri
26. Livold, šola	30. 6. 60	28. 7. 60	16.30 uri
27. Rudnik, obratna ambulanta	1. 7. 60	29. 7. 60	14. uri
28. Željne, šola	1. 7. 60	29. 7. 60	15. uri

Ker je razpored cepljenja zelo obsežen, naprošamo starše otrok, da se točno držijo določenih ur.

ZDRAVSTVENI DOM KOČEVJE

ZLOČINCI

3 posebne vrste

»Neodvisno od teh gnihlih plodov, poskusi niso bili le zločinski, marveč so znanstveno tudi popolnoma propadli. Popolnoma gotovo je, da so bili vodeni na način, katerega cilj je bil izrvat umor...«

...Skratka, ta zarota je prav tako pošasten propad kakor tudi strašen zločin. Opolzka paraliza nacističnega praznovanja je zajela nemški zdravniški stan in tako, kot je uničila značaj in moralo, je oslabil tudi misel.«

Na procesu sta bila v rabi dva jezika, angleški in nemški. Trajal je 139 dni, vključujoč 6 dni, določenih za dokončne dokaze in zadnje izjave obtoženih. Zapisnik o procesu je imel več kot 11.000 strani. Stotintrideset dni, potrebnih za iznašanje dokazov, je 32 prič govorilo v prid tožbe, 53 prič, vključujoč sem tudi obtožence, pa v korist obrambe. Poleg tega je obtožba predložila skupaj 570 zapriseženih izjav, poročil in dokumentov; obramba pa 901, torej je bilo vsega skupaj 1471 dokaznih dokumentov. Kopije vsega dokaznega gradiva, ki ga je predložila obtožba v tem primeru, so bile prevedene v nemščino in obtožnice pravčasno vročene, tako da so se lahko spoznali z gradivom.

Sodišče je izreklo sodbo 19. avgusta 1947. leta. Postopek pri sojenju se je vodil po anglo-saksonskem in kontinentalnem pravnem postopku, pri sami obsodbi pa je sodišče v celoti uporabilo anglo-saksonski princip, po katerem »vsak obtožene« šteje v primeru zločina za nedolžnega vse do tlej, dokler obtožba popolnoma prepričljivo in kompetentno ne dokaže njegovo krivdo, izključujoč vsako razumno sumničje. Sedem obtoženih je bilo oproščenih. Nekaj oproščenih obsodb je temeljilo na strogem sklepu sodišča, da se da »predpostavki nedolžnosti« polna vrednost. Tako je bil n. pr. obtoženi Schäffer

oproščen, ker ni mogla obtožba dokazati, da je Schäffer delal ali pa bil seznanjen z zločinskimi poskusi. Rostock pa je bil oproščen, ker obtožba ni mogla dokazati, da je vodil ali pa imel pooblastilo nadzirati oziroma preprečiti zločinske postopke, zaradi katerih so ga obtoževali. Oprostitev Ruffa, Romberga in Welta pa je temeljila na popolnoma drugih razlogih.

Razlika v vprašanju, če so obtoženi krivi ali nedolžni, je zelo majhna; ne bi bili pravični, če ne bi upoštevali to dejstvo. Ne da se ovrediti, da je v obtožnici dosti tega, na osnovi česar je moč težko posumiti, da sta obtoženi Ruff in Romberg sodelovala pri zločinskih poskusih v Dachau. Medtem je verodostojnost vseh dokazov v tej smeri po svoji naravi slučajna. Z druge strani pa se ne da zanikati, da so določene čvrstine, določena logika in obtožbenih izjavah. Tudi del teh izjav je deloma v znatni meri potrjenih z dokazi, ki jih je predložila obtožba.

...Sodišče bi imelo pravico proglasiti obtožene za krive samo na temelju slučajnih dokazov takrat, če bi dokazi lahko pokazali dobro povezani in neprekinjeni vrstni red okoliščin, ki bi izključevale vsako drugo razumno hipotezo razen tiste, da je obtoženec kriv. Katere okoliščine lahko pripomorejo takšnemu stališču, se ne da splošno definirati.

V takšni posebni specifičnosti je prišlo sodišče do prepričanja, da obtoženi Ruff, Romberg in Weltz niso bili krivi.

Slabo sodišča, da najde resnico in njegova zavestna želja, da vzpostavi zakonske principe, je lahko dragocen pouk za Nemčijo, kjer so bili sodni postopki v letih diktature zmlačeni in popačeni. Dvanajst let so živeli Nemci v svetu, kjer dejstva niso bila dejstva, razen v primeru, ko so bila kot taka proklamirana od posebej pooblaščenih oseb. Po njihovem mnenju je bil že obstoj Židov pravi zločin in vsak akt, pa čeprav tudi umor Žida, ki ga je zagrešil Nemeč, je bil avtoritativno ocenjen tako, da zločin ni zločin in da je to napravila stranka zaradi varstva in reda v državi.

Četudi je imelo sodišče posla s posameznimi obtoženci, je imelo prav tako posla z osnovnimi splošnimi problemi. Pri reševanju zločinske odgovornosti za poskuse, opravljene na ljudeh, ima sodno pravo deset načel, ki jih morajo zdravniki spoštovati:

»Pri ocenjevanju kateregakoli predloženega dokaza podatki jasno pričajo, da je komisija za vojne zločince in zločine proti človeštvu upoštevala dve ali tri vrste pritožb. Ze v začetku druge svetovne vojne so v Nemčiji in okupiranih deželah opravljali na veliko zločinske zdravniške poskuse nad nemškimi narodi, kot z vojnimi ujetniki in civilnim prebivalstvom vključujoč Žide in »nesocialne osebe«. Ti poskusi niso bila posamezna ali slučajna dela nekaterih zdravnikov ali učenjakov, ki bi to delali edino na lastno odgovornost. To je bil rezultat koordiniranja politike, ki so jo izdelali in programirali najvišji državni, vojaški in nacistični strankarski voditelji in je bila sestavni del totalnih vojnih napadov. Za narčt so dajale osebe na položajih odredbe, dovoljenja in pomoč. Te osebe so morale po vseh zakonskih principih vedeti za te poskuse in bi jih morale ukiniti ali pa preprečiti.«

DOVOLJENI ZDRAVNIŠKI POSKUSI

»V večini dokazov, ki so pred nami, se hoče prikazati, da so določeni načini zdravniških poskusov na ljudeh, kadar so le-ti opravljani znotraj razumnih, točno določenih meja, v skladu s splošno etiko zdravniškega staleža. Zagovorniki prakse poskusov na ljudeh opravčujejo svoje gledišče s trditvijo, da dajejo takšni poskusi plodne rezultate, ki koristijo družbi in da se do teh rezultatov ne da priti na kak drug način ali s protučevanjem. Če vse to upoštevamo, si je vseeno treba ogledati te osnovne principe tako, da zadostijo naslednjim moralnim, etičnim in zakonskim zahtevam:

1. Nujno je potreben prostovoljni pristanek človeka. To pomeni, da mora biti oseba, za katero gre, zakonsko sposobna, da lahko prosto izbere brez kakršnegakoli načina sile, prevare, prepričevanja, zapora, prigovarjanja ali drugih skritih oblik siljenja ali prisiljevanja ter da dovolj ve in razume o poskusu, za katerega gre, zato, da lahko potem razumno in jasno odloči. Ta poslednji razlog zahteva, da mora človek, preden pristane na poskuse, poznati vrsto, trajanje in cilje poskusa; metode in načine poskusa; vse nezdore in nevarnosti, ki jih je moč razumsko pričakovati; pa tudi delovanje na njegovo zdravje ali drugo osebo zaradi njegovega sodelovanja pri poskusu.